Institutionen för socialt arbete

Stockholms universitet

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Grundläggande utbildning i psykoterapi **60.0 Högskolepoäng**

Basic Psychotherapy **60.0 ECTS credits**

Kurskod:	SU7249
Gäller från:	HT 2018
Fastställd:	2015-12-16
Ändrad:	2018-01-31
Institution	Institutionen för socialt arbete
Ämne	Socialt arbete och social omsorg

Beslut

Fastställd av institutionsstyrelsen vid institutionen för socialt arbete - Socialhögskolan - vid Stockholms universitet.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Särskild behörighet:
Socionomexamen eller motsvarande. Svenska B/ Svenska 3 och Engelska A/Engelska 5. Minst två års yrkeserfarenhet av människovårdande arbete efter grundexamen. Under utbildningen skall deltagarna arbeta inom psykosocial-, psykiatrisk eller omsorgsverksamhet och ha möjlighet att bedriva kvalificerat behandlingsarbete med individer, par/familjer.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
0001	Psykodynamisk teori och metod, grunder	4.5
0002	Utvecklingspsykologi	4.5
0003	Diagnostik och behandling	4
0004	Psykodynamisk teori och metod, fördjupning	6.5
0005	Orientering i kognitiv teori och kognitiv beteendeterapi	6.5
0006	Systemteori, familjeterapi, teori och metod, grunder	13
0007	Systemteori, familjeterapi, teori och metod, fördjupning	5.5
0008	Den kliniska psykoterapins vetenskapsteori med uppsatsarbete	7.5
0009	Handledning 1	2
0010	Handledning 2	2
0011	Handledning 3	2
0012	Handledning 4	2

Kursens innehåll

Grundläggande psykoterapiutbildning på psykodynamisk och systemteoretisk grund med kognitiv orientering. Utbildningen är anpassad till socionomers yrkesområde.
Kursen ges på halvfart under fyra terminer och omfattar 8 teoretiska delkurser (240h), 4 tillämpningsdelkurser (120h) samt lärarlösa integrerande seminarier (60h).

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna
- integrera psykoterapeutisk teoretisk kunskap med klinisk tillämpning
- förstå innebörden av begreppet psykoterapeutisk allians och kunna etablera sådan med patienten i det

psykoterapeutiska arbetet
- beskriva och förstå för den egna personens betydelse i psykoterapeutisk arbete
- beskriva och förstå ramfaktorers betydelse i psykoterapeutiskt arbete
- beskriva, analysera och kritiskt granska föreställningar och teoretiska perspektiv inom det psykoterapeutiska området
- förstå och uppvisa kunskap om etik och dess betydelse för det psykoterapeutiska arbetet
- omsätta ovanstående kunskaper i beskrivning och analys av två psykoterapeutiska processer
- i ett självständigt uppsatsarbete undersöka och analysera en forskningsfråga inom det psykoterapeutiska området
- diskutera forskningsfrågans betydelse för psykoterapeutiskt arbete

DELKURSERNAS INNEHÅLL OCH FÖRVÄNTADE STUDIERESULTAT

Psykodynamisk teori och metod, grunder, 4,5 hp.

Innehåll
Historik, centrala begrepp, ramar, etik, psykoterapeutiskt förhållningssätt, psykoterapeutisk allians.

Förväntade studieresultat
Efter genomgången delkurs förväntas studenten kunna
- uppvisa kunskap om och förståelse av psykodynamiskt tankesätt och metod
- kunna tillämpa psykodynamiskt tankesätt och metod
- uppvisa kunskap om och förståelse av ramfaktorers betydelse i det psykoterapeutiska arbetet
- uppvisa kunskap om och förståelse av vad psykoterapeutiskt förhållningssätt och psykoterapeutisk allians innebär.
- förstå och uppvisa kunskap om etik och dess betydelse för det psykoterapeutiska arbetet.

Utvecklingspsykologi, 4,5 hp.

Innehåll
Dynamisk utvecklingspsykologi, sexualitet, köns- och identitetsutveckling, anknytningsteori, affektteori, mentalisering.

Förväntade studieresultat
Efter genomgången delkurs förväntas studenten kunna
- uppvisa kunskap om och förståelse av utvecklingspsykologins betydelse för personligheten och dess relevans i psykoterapeutiskt arbete
- uppvisa kunskap om och förståelse av köns- identitetsutvecklingens och sexualitetens betydelse för personligheten och dess relevans i psykoterapeutiskt arbete
- uppvisa kunskap om och förståelse av anknytningens betydelse i människors utveckling och i psykoterapeutiskt arbete
- uppvisa kunskap om och förståelse av affekternas betydelse i människors utveckling och i det psykoterapeutiska arbetet.
- uppvisa kunskap om och förståelse av mentaliseringens betydelse för personligheten och dess relevans i psykoterapeutiskt arbete

Diagnostik och behandling, 4 hp.

Innehåll
Psykodynamisk diagnostik, orientering i psykiatrisk diagnostik, psykos, personlighetsstörningar, ångest.

Förväntade studieresultat
Efter genomgången delkurs förväntas studenten kunna
- orientera sig om patienters psykiska problematik och därtill lämpligt behandlingssätt
- uppvisa kunskap om och förståelse av personlighetsstruktur och dess betydelse för psykoterapeutiskt arbete

Psykodynamisk teori och metod, fördjupning, 6,5 hp.

Innehåll
Kriser, trauma, sorg, depression, avslutningsprocesser.

Förväntade studieresultat
Efter genomgången delkurs förväntas studenten kunna
- uppvisa kunskap om kriser, trauma, sorg och depression och förståelse av likheter och skillnader dem emellan samt dessas betydelse för psykoterapeutiskt arbete
- uppvisa kunskap om och förståelse av delkursens övriga centrala områden och dessas betydelse för psykoterapeutiskt arbete.

Orientering i kognitiv teori och kognitiv beteendeterapi, 6,5 hp.

Innehåll
Introduktion av kognitiv teori, kognitiv utvecklingspsykologi, historik, centrala begrepp, ramar, psykoterapeutiskt förhållningssätt och psykoterapeutisk allians, kollaborativ empirism, konceptualisering, strukturerad utforskning och omformulering av antaganden, inlärningspsykologi och beteendeanalys, behandling av depression, ångest, social fobi och beroende.

Förväntade studieresultat
Efter genomgången delkurs förväntas studenten kunna
- uppvisa förståelse för och kunna tillämpa ett kognitivt tankesätt
- uppvisa kunskap om och förståelse av delkursens centrala teorier och metoder samt dessas betydelse för det psykoterapeutiska arbetet.
- uppvisa kunskaper om och förståelse för hur kognitivt tankesätt förhåller sig till psykodynamiskt tankesätt.

Systemteori, familjeterapi, teori och metod, grunder, 13 hp

Innehåll
Historik, centrala begrepp, ramar, psykoterapeutiskt förhållningssätt och psykoterapeutisk allians, kommunikationsteori, socialkonstruktionism, narrativa perspektiv, salutogent perspektiv.

Förväntade studieresultat
Efter genomgången delkurs förväntas studenten kunna
- uppvisa förståelse för och kunna tillämpa ett systemteoretiskt tankesätt
- uppvisa kunskap om och förståelse av delkursens centrala begrepp och dessas betydelse för det psykoterapeutiska arbetet.

Systemteori, familjeterapi, teori och metod, fördjupning, 5,5 hp.

Innehåll
Barn-, par-, familjeterapeutiska processer kring separation, livsomställningar, förlust och konflikt, etnicitet.

Förväntade studieresultat
Efter genomgången delkurs förväntas studenten kunna
- uppvisa kunskap om och förståelse av delkursens centrala teoretiska och metodologiska perspektiv och dessas betydelse för det psykoterapeutiska arbetet.

Den kliniska psykoterapins vetenskapsteori med uppsatsarbete, 7,5 hp.

Innehåll
Forsknings- och analysmetoder relevanta för psykoterapeutiskt arbete
Vetenskapsteoretiska överväganden och validitetsfrågor inom såväl forsknings- som psykoterapiområdet.
Teoriers betydelse i forskningsprocesser och kliniskt arbete.
Intersektionellt perspektiv i forskningsprocesser och kliniskt arbete.
Etiska frågor i forskning och kliniskt psykoterapeutiskt arbete.
Evidensbegreppet i psykoterapeutiskt arbete.
Planering och genomförande av ett självständigt uppsatsarbete.
Informationssökning.

Förväntade studieresultat
Efter genomgången delkurs förväntas studenten kunna
- se paralleller mellan forsknings- och psykoterapiprocessen
- förstå och diskutera evidensfrågor med koppling till psykoterapi
- självständigt undersöka och analysera en forskningsfråga samt redovisa sin undersökning i en uppsats
- beakta forskningsetiska principer
- söka vetenskaplig litteratur, inklusive kritisk granskning av forskningsrapporter, inför det kommande

uppsatsarbetet
- genomföra uppsatsen inom angiven tidsram
- förbereda och genomföra en opposition på en annan uppsats.
- förstå och diskutera intersektionella perspektiv samt evidensfrågor med koppling till psykoterapi

Handledning, 2+2 hp

Innehåll
Handledning i grupp på eget individualpsykoterapeutiskt arbete med psykodynamisk inriktning under två terminer.

Förväntade studieresultat
Efter genomgångna två delkurser förväntas studenten kunna
- integrera psykodynamisk teori och metod och kunna tillämpa det i sitt psykoterapeutiska arbete
- förstå etikens betydelse i tillämpning i det psykoterapeutiska arbetet
- etablera en arbetsallians med handledaren
- förstå innebörden av begreppet psykoterapeutisk allians och kunna etablera sådan med sin patient
- visa kunskap om och förståelse av ramfaktorers betydelse i det psykoterapeutiska arbetet
- visa kunskap om och förståelse av den egna personens betydelse i den psykoterapeutiska processen, dvs. reflektera och undersöka hur det egna förhållningssättet och den egna personligheten påverkar den psykoterapeutiska processen
- arbeta utifrån en målsättning och vid behov kunna revidera denna under arbetets gång
- förstå betydelsen av separations- och avslutningsprocesser i psykoterapeutiskt arbete och kunna tillämpa detta i arbetet
- omsätta ovanstående kunskaper i en beskrivning och analys av den psykoterapeutiska processen.

Handledning, 2+2 hp

Innehåll
Handledning i grupp på eget par/familjeterapiarbete med systemisk inriktning under två terminer.

Förväntade studieresultat
Efter genomgångna två delkurser förväntas studenten kunna
- integrera systemteori och metod och kunna tillämpa det i sitt psykoterapeutiska arbete
- förstå etikens betydelse i tillämpning i det psykoterapeutiska arbetet
- etablera en arbetsallians med handledaren
- förstå innebörden av begreppet psykoterapeutisk allians och kunna etablera sådan
- visa kunskap om och förståelse av ramfaktorers betydelse i det psykoterapeutiska arbetet
- uppvisa kunskap om och förståelse av den egna personens betydelse i den psykoterapeutiska processen. Dvs. att reflektera och undersöka hur det egna förhållningssättet och den egna personligheten påverkar den psykoterapeutiska processen
- visa kunskap och förståelse för samspelsprocesser i det familjeterapeutiska arbetet
- förstå betydelsen av separations- och avslutningsprocesser i psykoterapeutiskt arbete och kunna tillämpa detta i arbetet
- omsätta ovanstående kunskaper i en beskrivning och analys av den psykoterapeutiska processen.

Undervisning

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier och tillämpningsövningar. Parallellt med kursens teoretiska delkurser ska studenten bedriva såväl individualpsykoterapi, med start under första delkursen, som par/familjeterapi, med start under sjätte delkursen, (sammanlagt minst 60h) samt ha handledning i grupp på dessa arbeten.

Kunskapskontroll och examination

Betygssättning sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala på kursens samtliga delkurser utom de fyra handledningsdelkurserna som har tvågradig betygsskala godkänd/underkänd.

A=Utmärkt
B=Mycket bra
C=Bra
D=Tillfredställande
E=Underkänd, något mer arbete krävs
Fx=Underkänd, mycket mer arbete krävs

F=Helt otillräckligt

Kursens betygskriterier och information om examinationsformer delas ut vid kursstart.

För godkänt krävs lägst betygsgraden E samt uppfyllande av övriga kurskrav.

F och Fx innebär att studenten får genomgå förnyad examination vid nästa examinationstillfälle.

Studenten har rätt att begära omtentamen med annan examinator om han/hon har underkänts på samma kurs vid två tidigare tillfällen. Framställan härom ska göras skriftligt till studierektor inom ett år efter avslutad kurs.

Plagiering och andra försök till vilseledande (exempelvis självplagiering), vid examination eller annan bedömning av studiepresentation leder till anmälan för misstänkt fusk, vilket kan medföra disciplinära åtgärder.

Examinationsuppgifter med graderad bedömning:
- Individuella hemskrivningar

Examinationsuppgifter med bedömning godkänd/underkänd:
- Individuella skriftliga processbeskrivningar av handledningsdelkurserna

Övriga kurskrav:
- Seminarieuppgifter och muntliga redovisningar enligt lärarens anvisningar.
- Deltagande i handledningsgrupp

Grund för kursens betyg:
- Sammanvägning av resultaten på samtliga individuella hemskrivningar, och att
- Övriga kurskrav är uppfyllda

Se i övrigt institutionens gemensamma regler och riktlinjer för examination och omexamination.

Begränsningar

I en examen får inte denna kurs överlappa kunskapsmässigt med andra delkurser/kurser med liknande innehåll.

Kurslitteratur

Psykodynamiskt perspektiv: Kurslitteraturen meddelas på institutionens hemsida senast två månader innan delkursens start.

Kognitivt perspektiv: Kurslitteraturen meddelas på institutionens hemsida senast två månader innan delkursens start.

Systemteoretiskt perspektiv, familjeterapi, teori och metod: Kurslitteraturen meddelas på institutionens hemsida senast två månader innan delkursens start.

Den kliniska psykoterapins vetenskapsteori med uppsatsarbete: Kurslitteraturen meddelas på institutionens hemsida senast två månader innan delkursens start.